

Nositelj:

Grad Lipik

Partneri na projektu:

Specijalna bolnica za
medicinsku rehabilitaciju Lipik

Lipičke razvojna i
turistička agencija LIRA d.o.o.

"Integrirani program obnove kulturne baštine Lipika"

KK.06.1.1.01.0025

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga
razvoja i fondova Europske unije

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Europska unija
Zajedno do fondova EU

NAZIV PROJEKTA	**Integrirani program obnove kulturne baštine Lipika**
PRIJAVITELJ	Grad Lipik
PROJEKTNI PARTNERI	Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Lipik Lipička razvojna i turistička agencija LIRA d.o.o.
VRSTA PROJEKTA	Program: Priprema i provedba integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine Grupa aktivnosti A - Priprema Integriranog razvojnog programa temeljenog na obnovi kulturne baštine
KRATKI OPIS/SAŽETAK	Integriranim programom obnove kulturne baštine grada Lipika stvorit će se novi turistički proizvodi koji će biti integrirani u cjelokupnu turističku ponudu destinacije Lipika. Nedjeljivost povijesnih objekata i perivoja potvrđuje postojanje svijesti o valorizaciji kulturne baštine kao cjeline. Budući je kulturna baština ovog kraja prepoznata kao pokretač razvoja prostora u povijesnom ozračju, cilj je kvalitetno prezentirati integriranu turističku ponudu pomoću profesionalne promocije kulturnih turističkih proizvoda i suvremene interpretacije istih. U sklopu predloženog projekta planira se izrada neophodne projektne dokumentacije za obnovu Vile Zinke, obnovu Vile Savić kao pojedinačnog zaštićenog dobra te plan uređenja Perivoja u Lipiku.
OČEKIVANI REZULTATI	Zbirni prikaz glavnih rezultata - Izrađena studija izvodljivosti i analiza koristi i troškova Integriranog programa - Izrađena konzervatorska studija rekonstrukcije Ulice Vila i Vile Savić - Projektna dokumentacija obnove Vile Savić (idejno rješenja, glavni projekt, izvedbeni projekt, projekt interijera, interpretacijski plan) - Projektna dokumentacija obnove Vile Zinke (idejno rješenje, glavni projekt, izvedbeni projekt, Preliminarna studija muzeološkog programa, Definirana muzeološka koncepcija) - Projektna dokumentacija revitalizacije Lječilišnog perivoja u vlasništvu Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Lipik i Grada Lipika (idejni projekt i glavni projekt za SBMR; dendrološki plan, idejno rješenje, glavni projekt za GL)

KOMPONENTE PROJEKTA/KATEGORIJE ULAGANJA	- kulturna baština - znanost i edukacija - smještaj i hrana (ugostiteljstvo)
TRAJANJE PROJEKTA	56 mjeseci (27.05.2014.-27.12.2018.)
PRORAČUN (VRIJEDNOST INVESTICIJE)	Ukupna vrijednost projekta: 2.958.887,50 HRK Udio koji se osigurava iz Europskog fonda za regionalni razvoj: 2.358.310,00 HRK (80%)
OPĆI CILJ PROJEKTA	Opći cilj predloženog projekta je poticanje društveno-gospodarskog razvoja grada Lipika kroz obnovu kulturne i povijesne baštine. Obnovom kulturne i povijesne baštine, osmišljenom i sadržajnom kulturno turističkom ponudom stvoriti će imidž destinacije Lipika tako što će se podići razina kvalitete prezentacije i interpretacije kulturnih resursa i posjetiteljima omogućiti da s lakoćom dođu do informacija o kulturnoj i turističkoj ponudi destinacije. Time će se utjecati na privlačenje većeg broj posjetitelja, privlačenjem novih tržišnih segmenata i poticanjem domaće potražnje.
SPECIFIČNI CILJ POJEKTA	Specifični cilj projekta je kroz provedbu Integriranog razvojnog projekta izraditi projektnu dokumentaciju kao neophodan preduvjet za stvaranje pozitivnog okruženja koje će poticati daljnji razvoj kulturnih turističkih sadržaja destinacije Lipik. Kroz provedbu predloženog projekta podići će se standard interpretacije, opremljenosti i kvalitete kulturnih turističkih sadržaja Lipika, unaprijediti sustav promocije i distribucije kulturnih turističkih sadržaja na domaćem tržištu te podići svijest lokalnog stanovništva o očuvanju i valorizaciji kulturnih dobara.

OPIS PO OBJEKTIMA

1. VILA ZINKE- VILA DOBRE VODE

K.č.br.: 1226

K.o. Lipik

Lipik, Marije Terezije 3

Vila Zinke nalazi se u kulturno povijesnoj cjelini grada Lipika upisanoj u Registar nepokretnih kulturnih dobara pod brojem Z-2543.Vila Zinke najstarija je i prva u nizu vila smještenih uz lijevu stranu glavne ulice. Objekt se nalazi u Ulici Marije Terezije, središnjoj i najljepšoj ulici naselja Lipik, poznatoj kao „Ulica vila“.
Građena je na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće u historicističkom stilu s predvrtom uz ulicu i nekada parkovno oblikovanim stražnjim djelom parcele. Uz rub parcele se nalazila ograda od zidanih stubova koji su bili ukrašeni vazama i ispunom od kovano-željezne rešetke. Pročelja su bila simetričnog rasporeda prozorskih osi, bočnim ulazom te lođom na katu. Dekorirana su bogatim dekoracijama od terakote.
Vila je u Domovinskom ratu teško stradala, a 2015. godine uklonjeni ostaci njene ruševine. Ista će se obnoviti prema uputama konzervatora. Prva je u nizu gradskih vila, te se kao takva može prezentirati kao ulaz u destinaciju, osobito poradi svoje nove namjene, pružajući posjetiteljima dobrodošlicu.

Za potrebe izgradnje novog objekta - Interpretacijskog centra termalne baštine Lipik izrađena je projektno-tehnička dokumentacija (idejno rješenje, glavni i izvedbeni projekt) u kojoj se objekt naziva Višefunkcionalnim centrom za zdravstveni turizam-Villa Zinke. Daljnjom razradom muzejskog koncepta izrađeno je i idejno rješenje muzejskog postava u kojem se centar naziva „Vila dobre vode“ interpretacijski centar termalne baštine Lipik, te izrada glavnog projekta muzejskog postava- Definirane muzeološke koncepcije. Radi se o istom objektu iako su u dokumentaciji navedeni različiti nazivi.

„Vila dobre vode“ slavi termalnu baštinu Lipika i ovdašnju kulturu liječenja vodom kroz suvremenu i atraktivnu interpretaciju i prezentaciju prenoseći svojim stanovnicima i posjetiteljima na zanimljiv i jedinstven način priču o identitetu, tradiciji i jedinstvenosti Lipika. Ona je mjesto susreta stanovnika i putnika, mjesto zaigranog učenja i razmjene ideja, mjesto stvaranja i inovativnosti.

NAMJENA OBJEKTA

Buduća namjena obnovljenog objekta objedinjuje funkcije prijema i okrijepe posjetitelja, edukacije, animacijski prostor kroz interpretaciju povijesne baštinekoju je za sobom ostavila ljekovita termalna voda u Lipiku, te multifunkcionalne dvorane za povremene izložbe, edukativne i kreativne radionice i različita događanja. U prizemlju su planirani prostori za: suvenirnicu, sanitarne čvorove, te ugostiteljske sadržaje. Projekt je jedinstven po novom pristupu odnosno po suvremenoj interpretaciji muzeološkog programa koji se koristi novim tehnološkim i inovativnim rješenjima koji do sada nisu upotrebljavani u Republici Hrvatskoj. Na inovativan način interpretira se termalna baština Lipika koja je popraćena modernim ICT tehnologijama u svrhu prezentacije i interpretacije, odnosno proširene stvarnosti kako bi posjetitelju što bolje dočarala ponudu grada Lipika. Velika većina izložaka je interaktivna i poziva osjetitelja na sudjelovanje i stvaranje doživljaja osjetom, a ne samo promatranjem.

„Vila dobre vode“ biti će obnovljena u skladu s konzervatorskim uvijetima i u njenu obnovu utkat će se originalni dijelovi izvorne građevine. Biti će suvremeno opremljena i oplemenjena suvremenim arhitektonskim elementima. Obnovljena vila sastojat će se od 4 etaže i okućnice. Prva etaža je mjesto prijema posjetitelja. Na prvom katu i u podrumu nalaziti će se izložbeni prostor. Na drugoj etaži biti će multifunkcionalni prostor. Okućnica će biti uređena za dolazak posjetitelja i pristup Centru, prostor za boravak posjetitelja s kafićem i dječjim igralištem.
Prema arhitektonskoj koncepciji ukupan iznos bruto površine iznosi 1.160 m2. Unutrašnjost „Vile dobre vode“ podijeljena je u četiri osnovne zone:

Prizemlje- ulazni dio površine 345 m2

Ulaz u Centar nalazi se na zapadnom (glavnom) pročelju zgrade. Posjetitelji dolaze u Centar u ulazni odnosno prihvatni dio koji se sastoji od info pulta, garderobe i ostalog sadržaja za prihvat posjetitelja.

U ulaznom dijelu stiče se prvi dojam koji ostavlja snažan utjecaj na kasniji doživljaj posjetitelja. Samim unutarnjim uređenjem: staklenom fasadom i staklenim ogradama koje su dio arhitektonskog rješenja, prostor impresionira svojom ambijentalnošću. Za dojam posjetitelja pored doživljaja prostora ključnu ulogu imaju osoblje koje na srdačan način stvara dobrodošlicu posjetitelja, te signalizacijske oznake koje uvode posjetitelja u njegov daljnji doživljaj interpretiranih tema. Ulaz se sastoji od informacijskog centra koji je opremljen korisnim i vidljivim odnosno lako dostupnim informacijama u obliku izloženih brošura, letaka i ostalih publikacija o turističkoj ponudi grada Lipika i okolice. Suvenirnica koja sadrži paletu vrhunskih suvenira koji će biti izloženi u vitrinama i policama suvenirnice, a suveniri će se prikazivati i na LCD ekranu gdje posjetitelj može brzo saznati sve o određenom suveniru kao i njegovu cijenu. Zasebno postavljeni garderobni ormarići na kojima će biti prepoznatljiv grafički prikaz s motivom vode. Na taj način posjetitelj pamti koji ormarić je njegov. Motivi vode vizualno su prikazani u skladu s vizualnim identitetom Centra. U prostoru kafića posjetitelj će moći pročitat zanimljivosti i citate o vodi sadržaj s tekstom i popratnim ilustracijama nalaziti će se na zanimljivim interpretacijskim grafikama koje se apliciraju na stolove i zidove kafića.

U blizini kafića biti će postavljen ekran ispunjen vodom, a služi kao fontana “novčić za sreću“. U vanjskom djelu Centra pored fontana koje su dio arhitektonske dokumentacije, nalazi se prostor namijenjen dječjem igralištu. Igralište se sastoji od edukativnih elemenata koje na zanimljiv i interaktivan način educiraju najmlađe posjetitelje o vodi i termalnoj baštini.

Pomoću signalizacije u prizemlju te uz pomoć osoblja na info pultu posjetitelja se upućuje u doživljaj „Vile dobre vode“. U prizemlju se također nalazi punionica vode koja će omogućiti svakom posjetitelju da si kao suvenir izradi svoju bocu vode. Jedinstvenim izloškom pod nazivom **„Živo informacijsko stablo“** vrši se projekcija na barrisol platno do poda drugoga kata. Sam sadržaj projekcije nastavak je projekcije u podrumu i prikazuje procese vode izvan utrobe zemlje uz animirani prikaz nastanka života na zemlji, flore i faune (rast drveća život ptica, vodenih i kopnenih životinja s područja Lipika), svih bioloških procesa koji su ovisni o vodi, meteorologije gdje će biti mogućnost promjene ambijentalnog svijetla ovisno o projekciji meteoroloških situacija čineći tako sadržaj same projekcije atraktivan i za posjetitelje koji će se nalaziti u prizemlju i vrtu ispred interpretacijskog centra. Na taj način sama virtualna instalacija postaje „ živo informacijsko stablo“ samog centra kako je vidljivo u priloženim presjecima.

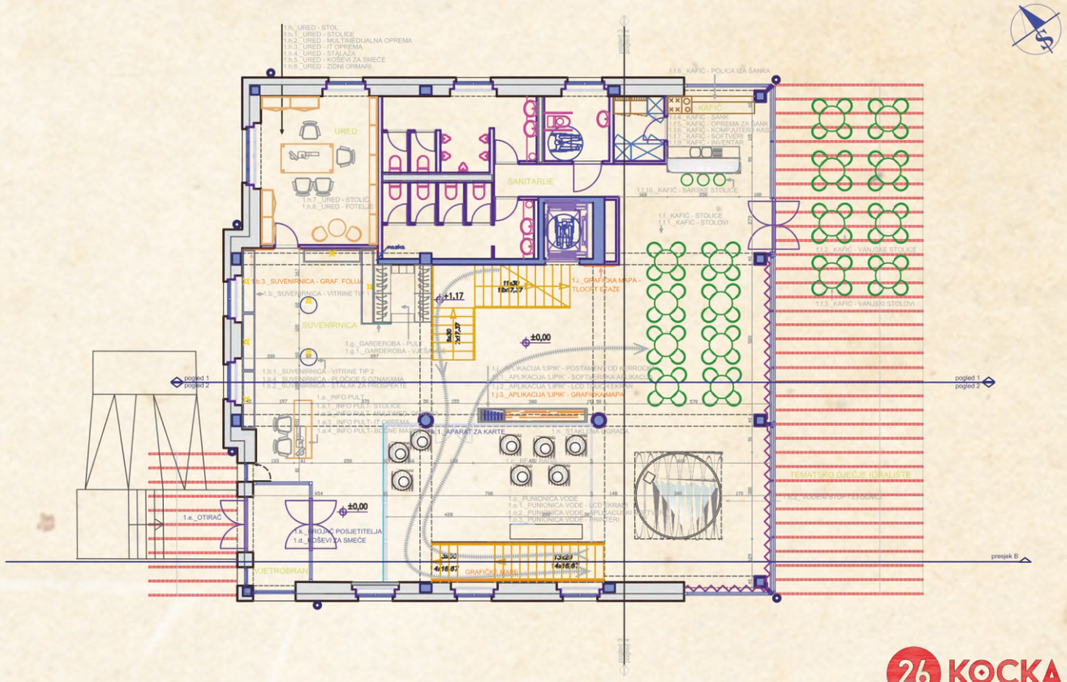

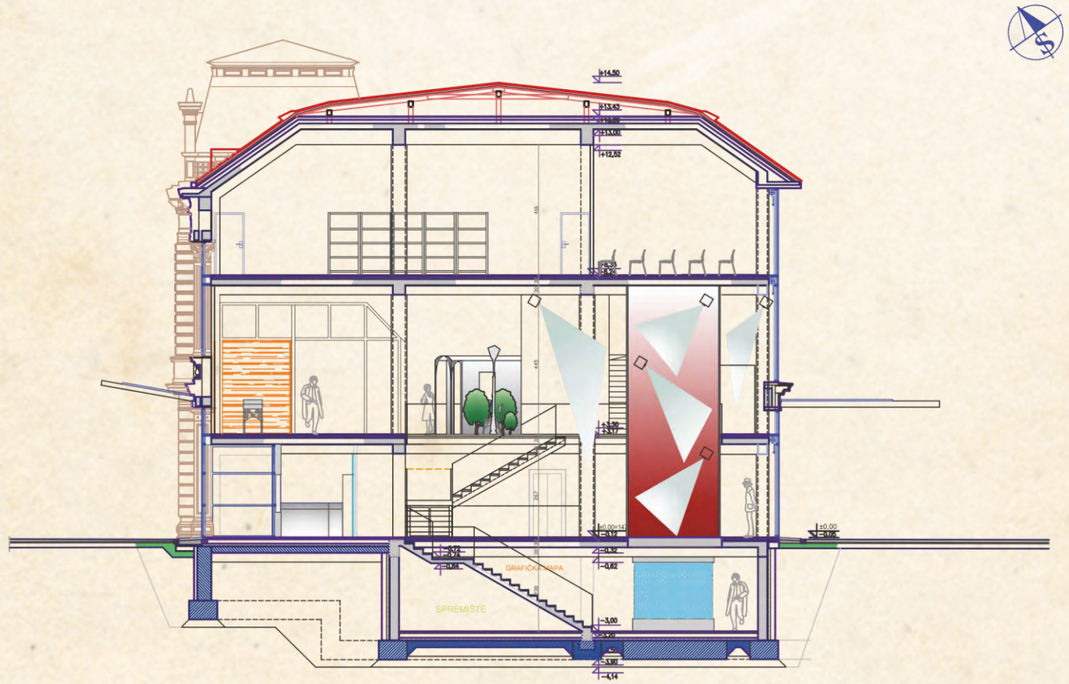

26 KOCKA
TLOCRT PRIZEMLJA

faza:	PROJEKT UREĐENJA INTERIJERA - likovni postav		projektanti -lik.postav:	Marko Barišić, d.i.graf.diz. Jelena Devčić, dipl.nov. Valentino Dražić Celić, ak.slk.
objekt:	Interpretacijski centar "VILA DOBRE VODE"	mjerilo: 1 : 100		
sadržaj:	**TLOCRT PRIZEMLJA**	br. lista: 02	projektanti -arhitektura:	Jelena Računica, dipl.ing.arh. Mirjana Petrina, grad.teh.

26 KOCKA
PRESJEK B

faza:	PROJEKT UREĐENJA INTERIJERA - likovni postav		projektanti -lik.postav:	Marko Barišić, d.i.graf.diz. Jelena Devčić, dipl.nov. Valentino Dražić Celić, ak.slk.
objekt:	Interpretacijski centar "VILA DOBRE VODE"	mjerilo: 1 : 100		
sadržaj:	**PRESJEK B**	br. lista: 05	projektanti -arhitektura:	Jelena Računica, dipl.ing.arh. Mirjana Petrina, grad.teh.

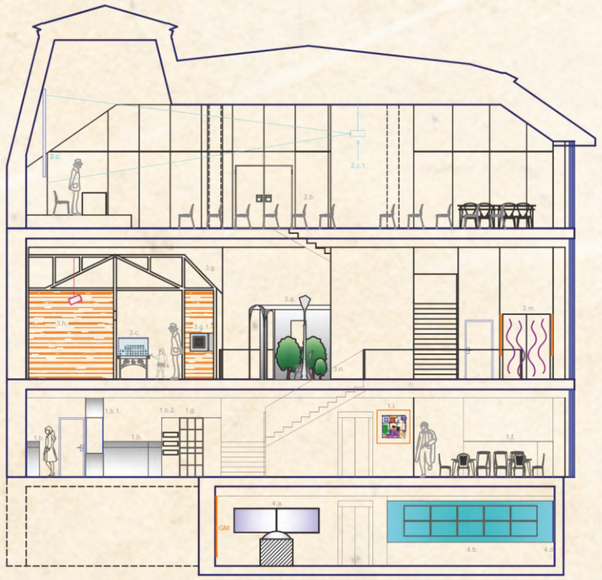

26 KOCKA

POGLED 1

faza:	PROJEKT UREĐENJA INTERIJERA - likovni postav		projektanti -lik.postav:	Marko Barišić, d.i.graf.diz. Jelena Devčić, dipl.nov. Valentino Dražić Celić, ak.slk.
objekt:	Interpretacijski centar "VILA DOBRE VODE"	mjerilo: 1 : 100		
sadržaj:	**POGLED 1**	br. lista: 06	projektanti -arhitektura:	Jelena Računica, dipl.ing.arh. Mirjana Petrina, grad.teh.

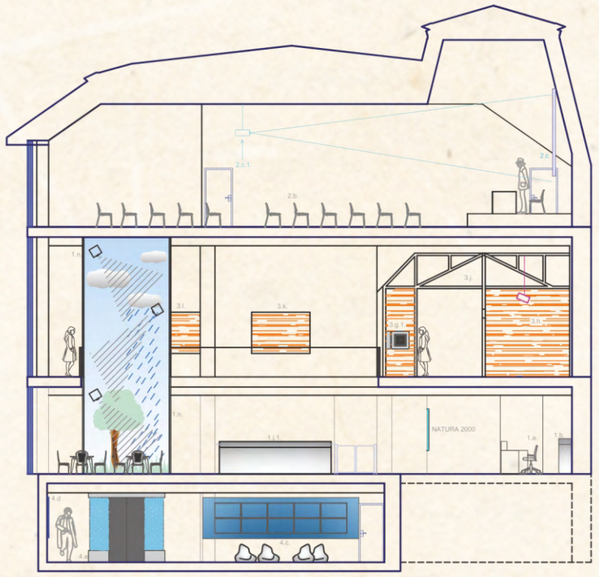

26 KOCKA

POGLED 2

faza:	PROJEKT UREĐENJA INTERIJERA - likovni postav		projektanti -lik.postav:	Marko Barišić, d.i.graf.diz. Jelena Devčić, dipl.nov. Valentino Dražić Celić, ak.slk.
objekt:	Interpretacijski centar "VILA DOBRE VODE"	mjerilo: 1 : 100		
sadržaj:	**POGLED 2**	br. lista: 07	projektanti -arhitektura:	Jelena Računica, dipl.ing.arh. Mirjana Petrina, grad.teh.

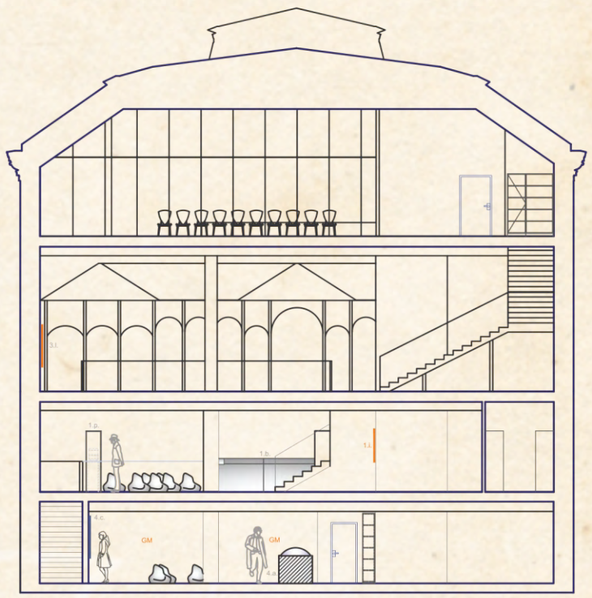

26 KOCKA

POGLED 3

faza:	PROJEKT UREĐENJA INTERIJERA - likovni postav		projektanti -lik.postav:	Marko Barišić, d.i.graf.diz. Jelena Devčić, dipl.nov. Valentino Dražić Celić, ak.slk.
objekt:	Interpretacijski centar "VILA DOBRE VODE"	mjerilo: 1 : 100		
sadržaj:	**POGLED 3**	br. lista: 08	projektanti -arhitektura:	Jelena Računica, dipl.ing.arh. Mirjana Petrina, grad.teh.

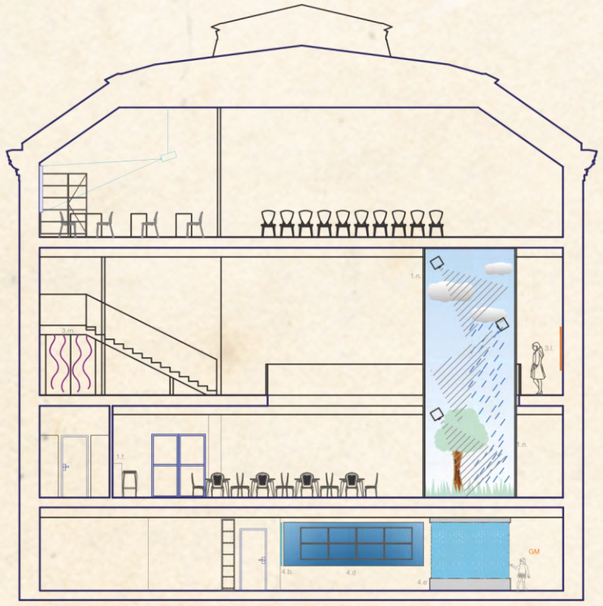

26 KOCKA

POGLED 4

faza:	PROJEKT UREĐENJA INTERIJERA - likovni postav		projektanti -lik.postav:	Marko Barišić, d.i.graf.diz. Jelena Devčić, dipl.nov. Valentino Dražić Celić, ak.slk.
objekt:	Interpretacijski centar "VILA DOBRE VODE"	mjerilo: 1 : 100		
sadržaj:	**POGLED 4**	br. lista: 09	projektanti -arhitektura:	Jelena Računica, dipl.ing.arh. Mirjana Petrina, grad.teh.

Podrum - Stalna muzejska izložba „Svijet u kapljici vode“ površine 215 m2 sastoji se od umjetničke instalacije/ projekcije o vodi, auditorija, stalne muzejske izložbe o vodi i dizala. Prilaz prostoru podruma je stepenicama koje se nalaze uz južni zid zgrade ili dizalom za osobe s posebnim potrebama. U podrumu se posjetitelji kreću kružno obilazeći prostor izložbe. Stalna muzejska izložba „Svijet u kapljici vode“ prikazuje glavne teme koje opisuju posebnosti termomineralne vode i njenom značaju za razvoj termalnog turizma u Lipiku. Glavna poruka izložbe je da je voda izvor života, a interpretira se kroz slijedeće teme:

- Voda - temelj života (plavi planet, kruženje vode u prirodi, voda u čovjekovom organizmu); donosi simboličnu priču o vodi, osnovne informacije o termomineralnoj lipičkoj vodi, prikazuje izviranje vode na simboličan način, efektima dovodi do kinetike vode prezentirajući njenu aktivnost i stalnu pokretljivost, daje uvid u glavne karakteristike vode: njenu pojavu u prirodi, ciklus kruženja, stanja te utjecaj koji ona ima na naš planet i život na njemu
- Obilježja termomineralne vode (Što su termalne vode?, Kako nastaju termalni izvor?, termomineralni izvori vode u Lipiku, sastav termomineralne vode, sastav termomineralne lipičke vode, usporedba termomineralne vode s drugim lječilištima u RH i povijest njena istraživanja).

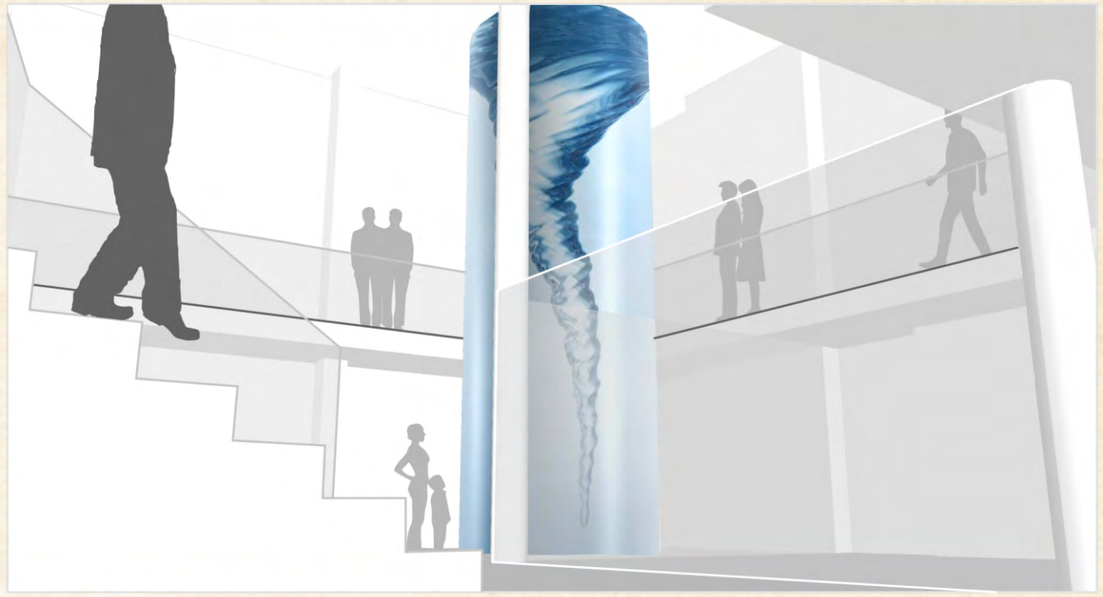

SMARTA\V

INTERPRETACIJSKI CENTAR TERMALNIH VODA "VILA DOBRE VODE" LIPIK
MULTIMEDIJSKI EKSPONAT "VIR" - PROSTORNA VIZUALIZACIJA

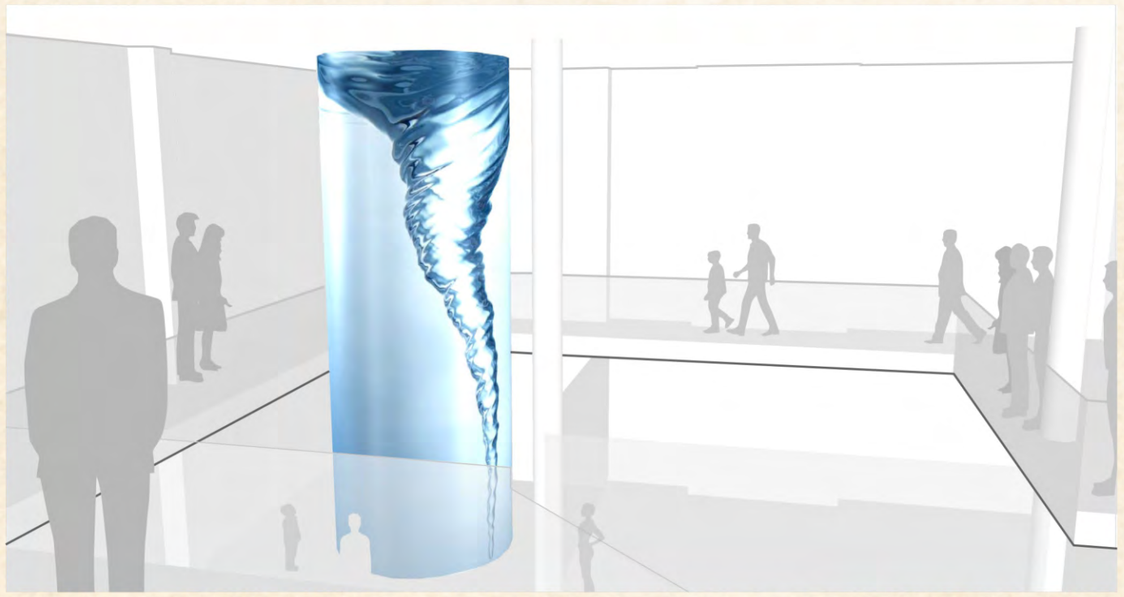

SMARTA\V

INTERPRETACIJSKI CENTAR TERMALNIH VODA "VILA DOBRE VODE" LIPIK
MULTIMEDIJSKI EKSPONAT "VIR" - PROSTORNA VIZUALIZACIJA

Izlošci postava „Svijet u kapljici vode“

- **‘Akvarel planeta zemlje’** - opisuje opće teme vezane za vodu. Od Pangea- prakontinenta ere paleozoika i mezozoika prije tektonskih procesa i razdvajanja kontinentalnih ploča, oceanskih i kontinentalnih kora, prikaza kako bi svijet izgledao bez vode do hidroloških ciklusa kao stalnog procesa kruženja vode u zemljinom hidrološkom sustavu: oborine, isparavanje, otjecanje, transpiracija. Instalacija se sastoji od Integriranog sfernog projektora koji je ujedno multi-touch upravljač za istraživanje sadržaja za istovremeno više korisnika koji je kombiniran sa projekcijom na video zidu ili lcd monitorima. Posebnost se ističe u prstenu koji će upravljati projekcijom na sfernom projektoru, a time i projekcijom na polukružnoj plohi. Pred prstenom na jednom je mjestu, prema posjetitelju postavljena oznaka u vidu zupca kojom se označava pozicija naprijed – natrag. Na samom prstenu označeni su milijuni godina, od paleozoika do danas. Okretanjem prstena, odnosno prebacivanjem zupca po vremenskoj lenti mijenjat će se i projekcija na sferi (izgled Zemljinog reljefa), ali i projekcija na polukružnom platnu koja dodatno pojašnjava kontekst sa sfere.
- **„Interaktivni vodeni zid“ -** Zid za igru je interaktivna instalacija / projekcija osmišljena za igru. Na zidu posjetitelji mogu crtati, usmjeravati vodu i otkrivati ponašanje vode pod utjecajem različitih interaktivnih radnji.

- **‘U utrobi zemlje’** – postavljena je u donjem dijelu korpusa instalacije ‘Vodena snaga’ koja se proteže od podrumske etaže do etaže prvog kata. Podna obloga multi-osjetilne instalacije sastoji se od fragmentirane gazne površine postavljene iznad podne rasvjete. Rasvjeta probija kroz pukotine, čineći iznimno atraktivnu sliku koja podsjeća na kuljanje lave iz unutrašnjosti Zemlje i cilindričnih transparentnih rezervoara vode koji su inkorporirani u bočne zidove komore u kojima se simulira proces ključanja i kondenzacije vode. Temperatura komore je postavljena 15 do 20 Celzijevih stupnjeva iznad temperature ostalih prostorija centra. Postavljajući scenu u konstrukciju koja se proteže od podruma do prvog prezentacijskog kata, omogućava se logičan i iznimno atraktivan tematski prijelaz između dviju prezentacijskih cjelina. Svrha prikaza je pokazati kako nastaje termalna voda.
- **‘Usporeno Kretanje’** - je video instalacija postavljena na zid i sastavljena je od više linijski povezanih LCD ekrana koji prikazuju ‘super slow motion’ kretanje vode unutar transparentnog okvira posude.
- **‘Memorija Vode’** - je grafička mapa koja prikazuje recentna znanstvena istraživanja o vodi. Kvantna fizika nam je otkrila da postoji valna strana prirode dok se suvremena znanost fokusirala na onu čestičnu, materijalitičku. Može li nam upravo voda otvoriti mogućnost za promjenu znanstvene paradigme?

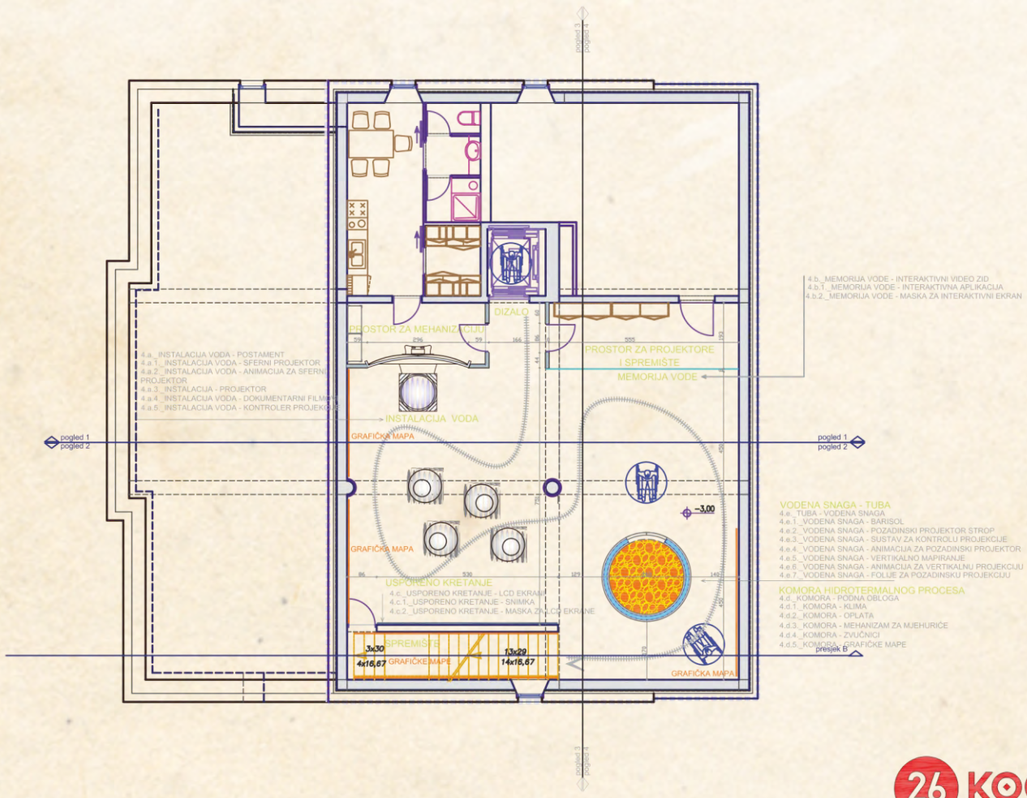

26 KOCKA
TLOCRT PODRUMA

faza:	PROJEKT UREĐENJA INTERIJERA - likovni postav		projektanti -lik.postav:	Marko Barišić, d.i.graf.diz. Jelena Devčić, dipl.nov. Valentino Dražić Celić, ak.slk.
objekt:	Interpretacijski centar "VILA DOBRE VODE"	mjerilo: 1 : 100		
sadržaj:	TLOCRT PODRUMA	br. lista: 01	projektanti -arhitektura:	Jelena Računica, dipl.ing.arh. Mirjana Petrina, građ.teh.

- **Prvi kat - stalna muzejska izložba „Zlatno doba Lipika“** površine 255m2, čini izložbeni prostor i dizalo.

Stalna muzejska izložba „Zlatno doba Lipika“ opisuje posebnosti termalne baštine u Lipiku. Radi se o otvorenom prostoru u kojem će se pozicionirati uz scenografske elemente i elemente umjetničkih instalacija, izložba o Lipku 19. st. Naglasak u ovom likovnom postavu je na jednom povijesnom prikazu Lipika u kontekstu njegove termalne baštine, od prapovjesti, antike i srednjeg vijeka do prvih vladara lipičkog kraja koji su valorizirali vrijednosti lipiče termalne vode do kulturnog rasta razdoblja kad je Lipik povezan sa željeznicom s ostalim gradovima iz vremena Austro-ugarske monarhije, postao turistička meka u predratnom razdoblju Europe 20. st. Scenografja koja će izvrsno poslužiti kao struktura za umjetničke instalacije je rekreiranje šetališta Wandelbahn, specifčan prostor perivoja koji je bio glavni korzo ne samo liječilišta, nego i cijeloga Lipika. U tom kontekstu Wandelbahn možemo promatrati kao posebnost mjesta, „genius loci“ Lipika, mjesto susreta svih njegovih stanovnika i gostiju na kojem je i nastala i priča o šetnjama i ispijanju “tri puta po dva deci termalne mineralne vode na dan”.

- **Interpretacijski interaktivni izložak ‘Vagon Belle Époque’**

pozicioniran je na izlazu iz dizala, tj. na početku izložbenog prostora prvogkata na izlasku sa stubišta. Ovo je prostor koji je dizajniran kao unutrašnjost vlaka iz 19. st. U prostor su postavljeni ekrani koji simuliraju prozore vlaka i na njima je snimljen krajolik koji se iz vlaka mogao vidjeti. Unutar ‘vagona’ čuje se zvuk tračnica i vlaka. Prostor zidova vlaka služi kao prostor za tekst i ilustracije na kojima interpretiramo glavna obilježja destinacije u koju stižemo. Na sjedalima uz ‘prozor’ pomoću audio slušalica, posjetitelj preslušava priče iz vlaka – od posjetitelja koji su putovali u kupalište Lipik.

- **Interpretacijski interaktivni izložak ‘Lipik kroz povijest’** - postavljen je unutar scenografje „Šetalište Wandelbahn“. Ovaj kompleksni izložak sastoji se od nekoliko cjelina. Prva se nalazi u sredini i sastoji se makete Lipika iz 19. st. s 3D modelima njegovih građevina. Druga cjelina prikazuje vremensku lentu kojom je rezimirana povijest ovoga grada kroz glavna razdoblja. Posjetitelj na kratak i zanimljiv način upoznaje povijest Lipika sve od prapovijesnih dana (ukratko) pa sve do danas.

Izložak: **‘Vagon Belle Époque’**

- **Interpretacijski interaktivni izložak ‘Razglednica Lipika’** - postavljen je unutar scenografje ‘Šetalište Wandelbahn’. Ovaj prostor predstavlja prostor šetnice koja se sastoji od nekoliko izloga obrtničkih radnji s naglaskom na fotografa. Kod fotografa se posjetitelji mogu i uslikati pri čemu se na fotografji prikazuju njihova lica, a odjeća je iz 19. st.

Interpretacijski izložak „Razglednica Lipika“ i „Fijaker za nostalgiju“

- **Interpretacijski interaktivni izložak ‘Posjet Kursalonu’** - postavljen je preko puta scenografje ‘Šetalište Wandelbahn’, u ovoj cjelini prikazujemo okvir pročelja Kursalona – on je reljefni 2D prikaz na zidu, a umjesto prozora se na pročelju zgrade nalaze četiri ekrana, svaki prezentira jednu dvoranu: koncertna, plesna, dvorana za sviranje i casino. Kod prilaza ekranu posjetitelju se otvara prozor u dvoranu te on istražuje svaku posebno: gleda i sluša koncert klasične glazbe, uči svirati melodiju u piano dvorani a nakon posjeta plesnoj dvorani aktivira se projekcija na podu iza posjetitelja koja se sastoji od simulacije plesnih koraka. Prateći korake koji se projiciraju na podu, posjetitelj uči plesati valcer ili koji drugi klasični ples.

Interpretacijski izložak „Posjet Kursalonu“

Interpretacijski interaktivni izložak 'Fijaker za nostalgiju' - postavljen je unutar scenografje 'Šetalište Wandelbahn' interpretacijski izložak unutar kojeg je dvosjed koji gleda prema zakrivljenom ekranu – simbolički ovaj prostor predstavlja prostor kočije. Na ekranu se nalaze konji lipicanci i kočijaš koji vode posjetitelja u vođeni razgled Lipika iz 19. st. Snimka će se uraditi na pravoj kočiji kojom će se snimatelji provozati Lipikom i to područjem šetališta i gradskog parka te užeg centra. Na prednjem ekranu se nalaze konji lipicanci i kočijaš koji vode posjetitelja u vođeni razgled Lipika iz 19. st. Bočno se vidi ulica kraj koje se fjaker vozi, uz Kuraslon i šetalište. Snimku prati audiokulisa topota konja, šuškanja kola fjakera, metež s ulice…

Interpretacijski interaktivni izložak 'Lječilište Lipik' - postavljen je unutar scenografje 'Šetalište Wandelbahn'. Kroz interpretacijski tekst i prikaze arhivskih fotografja, razglednica i novinskih isječaka o Lipiku prezentiraju se sljedeće teme: ii) vrste kupki (mramorna, kamena, grofova i td.), iii) kupališni raskošni hoteli; iv) kupališni perivoj; v) paviljon 'Izvor'; vi) gostionica 'K izvoru'; vii) kupališne gostionice i restauracije; vii) punionica vode. Kroz cjelinu posjetitelje vodi hologram Antuna Knolla koji je lipičke toplice unaprijedio i popularizirao koji se osvrće i na lipičke kupelji. On će se osvrnuti na lječilište, perivoj te pogled na Lipik u budućnosti. Izložak završava porukom o novom zlatnom dobu Lipika koje je pred nama. Novi razvoj Lipika čine njegovi stanovnici i posjetitelji. Zato je na kraju izloška postavljena knjiga gostiju s porukom za budućnost.

Interpretacijski interaktivni izložak 'Zdravlje na hektolitre' - glavna poruka ovog izloška je prikazati Lipik na karti hrvatskih termalnih lječilišta. Bogata mreža termalnih destinacija u Hrvatskoj prikazana je na grafici s kartom na kojoj su označene sve termalne destinacije u Hrvatskoj, s naglaskom na Lipik koji je uz svoju neizmjernu termalnu baštinu koja datira iz 19. st. – Zlatnog doba Lipika, ujedno i jedino lječilište u Hrvatskoj u kojem termalna voda liječi 'iznutra i izvana' jer je jedina koja se u ljekovite svrhe, osim za kupanje, koristi i za piće. Na grafici se uz svako lječilište nalazi kratak tekst o njegovim specifičnim vrijednostima i ljekovitim svojstvima.

Interpretacijski interaktivni izložak 'Plemenita lipička voda' - Ovaj izložak sastoji se od vremenske lente s prikazom sastava lipičke vode kroz povijest; zatim uvodnog teksta o ljekovitim lipičkim izvorima vode, njihovim prikazom na karti, popisom i pojašnjenjima bolesti koje su se kroz povijest liječile u Lipiku.

Interaktivni interaktivni izložak „Ljekovita voda" - Na lokaciji prema projektu postavit će se komora koja će omogućiti privatnost posjetitelju prilikom istraživanja interaktivnih sadržaja. Komora je izrađena od gips – kartonskih ploča s jednim ulazom. Unutar komore ugrađuje se LCD touch ekran, a u strop usmjereni zvučnik. Komora je dizajna koji odgovara ostatku postava. Radi aplikacije na ekran izradit će se realna animacija lika vodene vile. Vila se pokazuje na ekranu kada posjetitelj 'okine' na predviđenom mjestu na sučelju. Vila se sastavlja od kapljica vode i obraća se posjetitelju. Najprije mu počinje poriču o kvaliteti lipičke vode koja ima ljekovita svojstva, a potom posjetitelju otvara igru kroz koju posjetitelj ulazi u ulogu 'liječnika'. Igra je dio ove stavke jer tematski i tehnološki prati animaciju. Posjetitelj putem igre upoznaje anatomiju čovjeka pomoću shematskog prikaza organizma čovjeka. Zadatak posjetitelja je otkriti koje bolesti se u termalnim lječilištima liječe i na koji način, te kakve su dobrobiti ljekovite termalne lipičke vode. Kad posjetitelj odigra igru na ekran se vraća vila koja priča o sastavu lipičke vode. Na ekran vila uvodi simbole elemenata iz periodnog sustava: jod (I), natrij (Na), kalij (K), magnezij (Mg), klor (Cl), kalcij (Ca), koje spaja pred posjetiteljem u kapljicu vode. Vila posjetitelja konačno upućuje u podrum kako bi otkrio tajne vode.

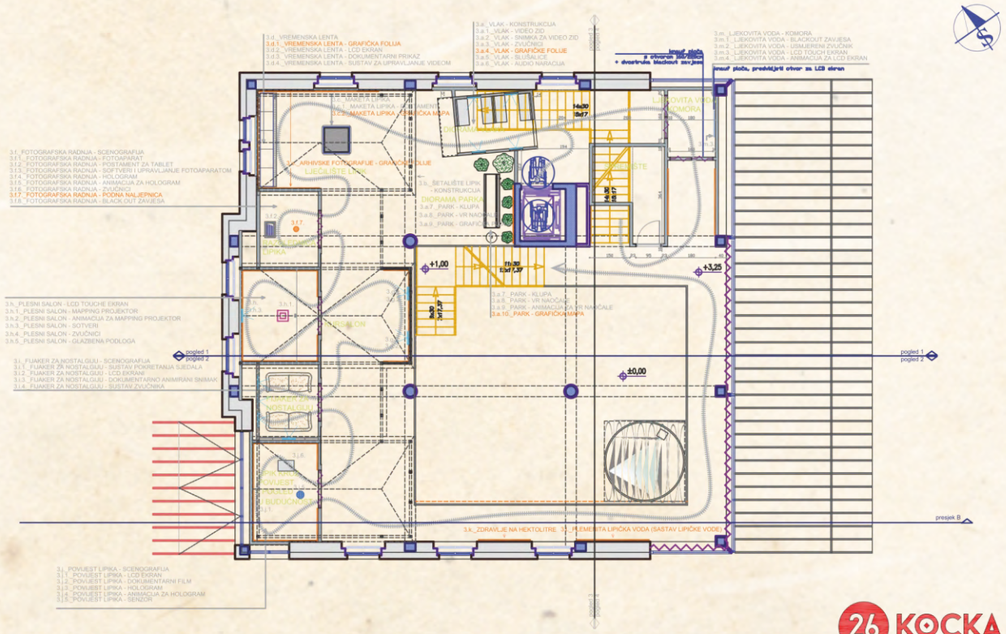
3.d_ VREMENSKA LENTA
3.d.1_ VREMENSKA LENTA - GRAFIČKA FOLIJA
3.d.2_ VREMENSKA LENTA - LCD EKRAN
3.d.3_ VREMENSKA LENTA - DOKUMENTARNI PRIKAZ
3.d.4_ VREMENSKA LENTA - SUSTAV ZA UPRAVLJANJE VIDEOM
3.a_ VLAK - KONSTRUKCIJA
3.a.1_ VLAK - VIDEO ZID
3.a.2_ VLAK - SNIMKA ZA VIDEO ZID
3.a.3_ VLAK - SJEDALA
3.a.4_ VLAK - GRAFIČKE FOLIJE
3.a.5_ VLAK - SLUŠALICE
3.a.6_ VLAK - AUDIO NARACIJA
3.m_ LIJEKOVITA VODA - KOMORA
3.m.1_ LIJEKOVITA VODA - BLACKOUT ZAVJESA
3.m.2_ LIJEKOVITA VODA - USMJERENI ZVUČNIK
3.m.3_ LIJEKOVITA VODA - MIRISNO TEXTILNO
3.m.4_ LIJEKOVITA VODA - ANIMACIJA NA LED EKRAN
3.f_ FOTOGRAFSKA RADNJA - SCENOGRAFIJA
3.f.1_ FOTOGRAFSKA RADNJA - FOTOAPARAT
3.f.2_ FOTOGRAFSKA RADNJA - POSTAMENT ZA TABLET
3.f.3_ FOTOGRAFSKA RADNJA - SOFTVERI I UPRAVLJANJE FOTOAPARATOM
3.f.4_ FOTOGRAFSKA RADNJA - SOFTVERI
3.f.5_ FOTOGRAFSKA RADNJA - ANIMACIJA ZA HOLOGRAM
3.f.6_ FOTOGRAFSKA RADNJA - ZVUČNICI
3.f.7_ FOTOGRAFSKA RADNJA - PODNA NALJEPNICA
3.f.8_ FOTOGRAFSKA RADNJA - BLACK OUT ZAVJESA
3.i_ FUAIKER ZA NOSTALGIJU - SCENOGRAFIJA
3.i.1_ FUAIKER ZA NOSTALGIJU - SUSTAV POKRETANJA SJEDALA
3.i.2_ FUAIKER ZA NOSTALGIJU - SUSTAV ZVUČNIKA
3.i.3_ FUAIKER ZA NOSTALGIJU - DOKUMENTARNO ANIMIRANI SNIMAK
3.i.4_ FUAIKER ZA NOSTALGIJU - SUSTAV ZVUČNIKA
3.s_ PLESNI SALON - LCD TOUCHE EKRAN
3.s.1_ PLESNI SALON - MAPPING PROJEKTOR
3.s.2_ PLESNI SALON - ANIMACIJA ZA MAPPING PROJEKTOR
3.s.3_ PLESNI SALON - SOTVERI
3.s.4_ PLESNI SALON - ZVUČNICI
3.s.5_ PLESNI SALON - GLAZBENA PODLOGA
3.j_ POVIJEST LIPIKA - SCENOGRAFIJA
3.j.1_ POVIJEST LIPIKA - LCD EKRAN
3.j.2_ POVIJEST LIPIKA - DOKUMENTARNI FILM
3.j.3_ POVIJEST LIPIKA - HOLOGRAM
3.j.4_ POVIJEST LIPIKA - ANIMACIJA ZA HOLOGRAM
3.j.5_ POVIJEST LIPIKA - SENZOR
3.k_ ZDRAVLJE NA HEKTOLITRE - 33_ PEMEBSTA LIPIČKA VODA (ISASTAV LIPIČKE VODE)
3.k_ ZDRAVLJE NA HEKTOLITRE
3.k.1_ LIJEČILIŠTE LIPIK
3.k.2_ MAKETA LIPIKA - KAMEN
3.k.3_ MAKETA LIPIKA - VODA
3.k.4_ MAKETA LIPIKA - KONSTRUKCIJA
3.k.5_ ŠETALIŠTE LIPIK - KONSTRUKCIJA
3.k.6_ DIORAMA PARK
3.k.7_ PARK - KLUPA
3.k.8_ PARK - VR NAOČALE
3.k.9_ PARK - ANIMACIJA ZA VR NAOČALE
3.k.10_ PARK - GRAFIČKA MAPA
3.k.7_ PARK - KLUPA
3.k.8_ PARK - VR NAOČALE
3.k.9_ PARK - ANIMACIJA ZA VR NAOČALE
3.k.10_ PARK - GRAFIČKA MAPA
3.k_ ZDRAVLJE NA HEKTOLITRE
3.k.1_ LIJEČILIŠTE LIPIK
3.k.2_ MAKETA LIPIKA - KAMEN
3.k.3_ MAKETA LIPIKA - VODA
3.k.4_ MAKETA LIPIKA - KONSTRUKCIJA
3.k.5_ ŠETALIŠTE LIPIK - KONSTRUKCIJA
3.k.6_ DIORAMA PARK

2. VILA SAVIĆ

Lokacija: Lipik, Ulica Marije Terezije 025
Klasifikacija: profana graditeljska baština

Godina izgradnje: 1933. god.
Oznaka kulturnog dobra: Z-1969
Vrsta: nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
Pravni status: zaštićeno kulturno dobro
Vila Savić je najreprezentativnija vila u Lipiku. Ona je dvokatna građevina, sagrađena 1935.g. u duhu historicizma i secesije. Zgrada je podrumljena, zidana opekom na betonskim temeljima. Stropna ploča nad podrumom je armiranobetonska, a ostali su stropovi drveni grednici. Stubište je prefabricirano betonsko sa čeličnim traverzama. Zapadno i južno pročelje bogato su ukrašeni plastikom i projonskim stupovima, a na katu balkonima sa zidanim ogradama. Međukatni vijenac je bogato profiliran i ukrašen stiliziranim vazama. Nadozid je podignut tako da skriva krov. Ispred građevine je lijepa zidana ograda sa stiliziranim vazama i naglašenim ulazima sa nadvojima na kojima su lavlje glave.

Projekt je izradio arhitekt Andrej Vasiljević Papkov.
Na istoj lokaciji, ali manjeg gabarita nalazila se Vila Schnapek koja je srušena radi gradnje Vile Savić. Vila Schnapek je bila obiteljska kuća tada poznatog fotografa Martina Schnapeka, građena kao prizemnica, uličnog pročelja bogatije arhitektonske plastike i ograđenim predvrtom. Vila Savić, izuzetno bogatog pročelja, arhitektonske plastike, kolosalnih pilastra i dekorativnih vaza, najreprezentativnija je vila u 'Ulici vila'. Građena je s namjerom da vlasnik iznajmljuje sobe u prizemlju i II katu gostima kupališta, a I kat koristi njegova obitelj.
Nalazi se unutar zaštićene kulturno povijesne cjeline, zona zaštite A a zaštićena je i kao pojedinačno kulturno dobro profane graditeljske baštine.

Interpretacijski centar u vili Savić - Ciljevi
Cilj je uspostaviti interpretacijski centar u objektu Vile Savić koji će lučiti direktne benefite na razini lokalne zajednice (Grad Lipik i pripadajuća područja), šire zajednice (Požeško - slavonska županija) i posjetitelja koji će ciljano ili usputno dolaziti u centar. Lokalno, cilj je ovog prezentacijskog objekta da postane generator razvoja lokalne zajednice, da, gledajući dugoročno, potiče privatne inicijative na stvaranje novih, dodanih vrijednosti i proizvoda koji će rezultirati napretkom zajednice. U kontekstu šire zajednice, osmišljavanjem inovativnog prezentacijskog/interpretacijskog punkta na području Lipika otvara se mogućnost sustavnije turističke valorizacije ovog područja, te se stvara još jedan turistički zanimljiv proizvod na koji se mogu uputiti posjetitelji. U kontekstu posjetitelja, novi interpretacijski punkt s naglaskom na tematiku kulturne baštine Lipika donosi mogućnost edukacije o spomenutim temama, te percepcije činjenica o Lipiku i široj sredini koje su javnosti manje poznate kao pozitivan okidač koji će skrenuti pozornost posjetitelja na Lipik.

Interpretacijski centar u vili Savić - Vizija

Oformiti interpretacijski centar koji će lokalno stanovništvo i posjetitelje obrazovati o kulturnoj baštini Lipika i šireg područja. U njemu će posjetitelji moći kvalitetno provesti vrijeme i putem iskustvenih elemenata obogatiti svoje znanje.

Sukladno tome, vizija prilikom razvoja likovnog postava unutar centra su:

1. Unaprijediti infrastrukturu za posjetitelje;
2. Ostvariti jedinstvenu, inovativnu i atraktivnu prezentaciju kulturnih vrijednosti lokaliteta grada Lipika za sve posjetitelje, uključujući i one s posebnim potrebama;
3. Upotrijebiti suvremenu tehnologiju za kreiranje doživljaja i interpretaciju kulturne baštine;
4. Poticati kod lokalnog stanovništva i posjetitelja interes za kulturu;
5. Razviti svijest o očuvanju i rekonstrukciji objekata koji su zaštićeno kulturno dobro i dio su lipičke znamenite povijesti.

Interpretacijski centar u vili Savić - Misija

Osmišljavanje i smještanje u prostor nekadašnje secesijske vile elemenata suvremene muzeološke koncepcije koja, služeći se najsuvremenijim multimedijalnim rješenjima, kakva su inkorporirana u interpretacijske centre najnovijeg datuma, baštinu interpretira i proširuje u prostor njene socijalne dimenzije.

Razrada likovnog postava rađena je nakon provedenog interdisciplinarnog istraživanja, te koristeći za podlogu stručne elaborate niza stručnjaka. Postav je izveden na način da ističe kulturne vrijednosti umjesto da ih posve zasjeni i preuzme ulogu najvažnijeg perceptivnog elementa. Sukladno tome, autorski je tim odabrao opciju prezentacije koja zadovoljava više kriterija:

1. likovnim postavom ističu se odabrane povijesne priče i elementi arhitekture koje su značajne za razvoj Lipika,
2. korištenjem najsuvremenije multimedijalne i IT tehnologije stvara se scenografija koja pojačava atraktivnost lokaliteta,
3. lokalitet postaje prepoznatljiv prema ukupnom dojmu koji se razvija kod posjetitelja.

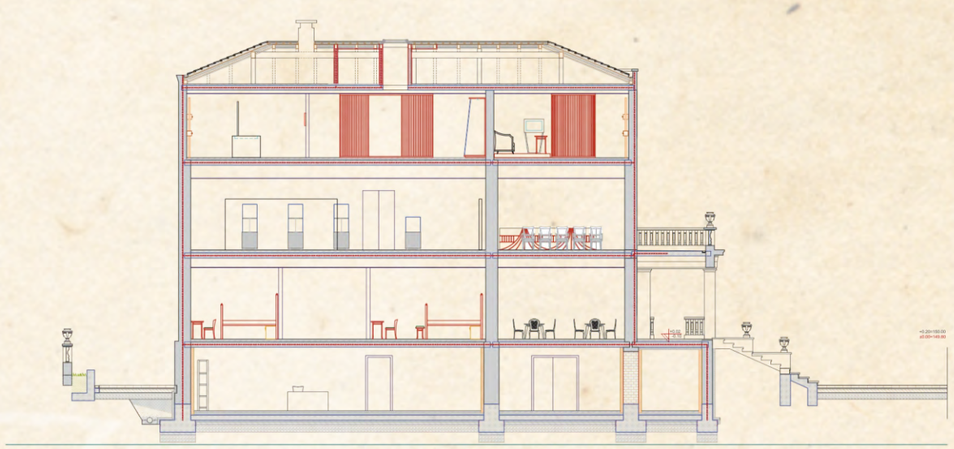

26 KOCKA

PRESJEK 1-1

faza:	PROJEKT UREĐENJA INTERIJERA - likovni postav		projektanti -lik.postav:	Marko Barišić, d.i.graf.diz. Jelena Devčić, dipl.nov. Valentino Dražić Celić, ak.slk.
objekt:	Interpretacijski centar "VILA SAVIĆ"	mjerilo: 1 : 100		
sadržaj:	**PRESJEK 1-1**	br. lista: 06	projektanti -arhitektura:	Jelena Računica, dipl.ing.arh. Mirjana Petrina, grad.teh.

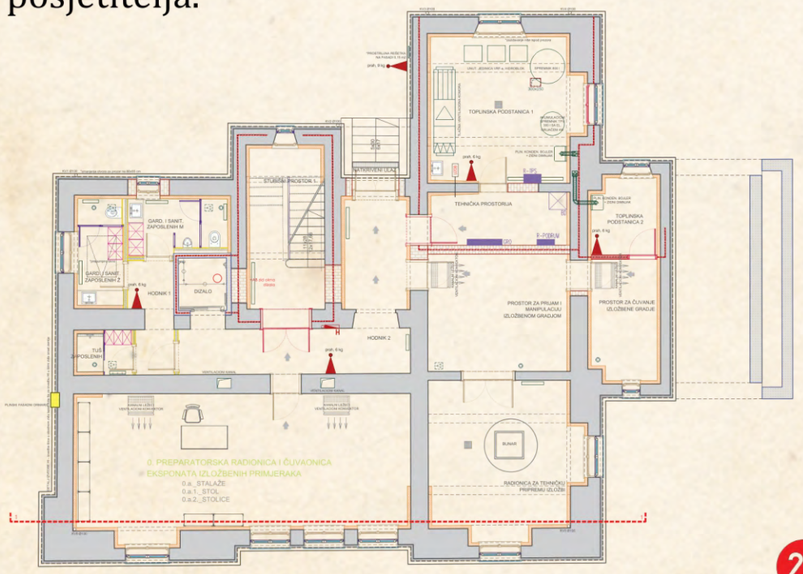

26 KOCKA

TLOCRT PODRUMA

faza:	PROJEKT UREĐENJA INTERIJERA - likovni postav		projektanti -lik.postav:	Marko Barišić, d.i.graf.diz. Jelena Devčić, dipl.nov. Valentino Dražić Celić, ak.slk.
objekt:	Interpretacijski centar "VILA SAVIĆ"	mjerilo: 1 : 100		
sadržaj:	**TLOCRT PODRUMA**	br. lista: 01	projektanti -arhitektura:	Jelena Računica, dipl.ing.arh. Mirjana Petrina, grad.teh.

Interpretacijski centar u vili Savić - Vizija

Oformiti interpretacijski centar koji će lokalno stanovništvo i posjetitelje obrazovati o kulturnoj baštini Lipika i šireg područja. U njemu će posjetitelji moći kvalitetno provesti vrijeme i putem iskustvenih elemenata obogatiti svoje znanje.

Sukladno tome, vizija prilikom razvoja likovnog postava unutar centra su:

1. Unaprijediti infrastrukturu za posjetitelje;
2. Ostvariti jedinstvenu, inovativnu i atraktivnu prezentaciju kulturnih vrijednosti lokaliteta grada Lipika za sve posjetitelje, uključujući i one s posebnim potrebama;
3. Upotrijebiti suvremenu tehnologiju za kreiranje doživljaja i interpretaciju kulturne baštine;
4. Poticati kod lokalnog stanovništva i posjetitelja interes za kulturu;
5. Razviti svijest o očuvanju i rekonstrukciji objekata koji su zaštićeno kulturno dobro i dio su lipičke znamenite povijesti.

Interpretacijski centar u vili Savić - Misija

Osmišljavanje i smještanje u prostor nekadašnje secesijske vile elemenata suvremene muzeološke koncepcije koja, služeći se najsuvremenijim multimedijalnim rješenjima, kakva su inkorporirana u interpretacijske centre najnovijeg datuma, baštinu interpretira i proširuje u prostor njene socijalne dimenzije.

Razrada likovnog postava rađena je nakon provedenog interdisciplinarnog istraživanja, te koristeći za podlogu stručne elaborate niza stručnjaka. Postav je izveden na način da ističe kulturne vrijednosti umjesto da ih posve zasjeni i preuzme ulogu najvažnijeg perceptivnog elementa. Sukladno tome, autorski je tim odabrao opciju prezentacije koja zadovoljava više kriterija:

1. likovnim postavom ističu se odabrane povijesne priče i elementi arhitekture koje su značajne za razvoj Lipika,
2. korištenjem najsuvremenije multimedijalne i IT tehnologije stvara se scenografija koja pojačava atraktivnost lokaliteta,
3. lokalitet postaje prepoznatljiv prema ukupnom dojmu koji se razvija kod posjetitelja.

NAMJENA PROSTORA VILE SAVIĆ

Objekt vile Savić u Lipiku opremit će se najsuvremenijom opremom koja sadržava interaktivne i stilski iznimno atraktivne elemente namještaja (vitrine, postamenti, korpusi, moduli), najsuvremenijom multimedijalnom opremom popraćenom iznimno kreativnim IT rješenjima, te prilagođenom rasvjetom koja odgovara muzejskim standardima. Objekt vile Savić ima četiri etaže koje valja opremiti (podrum, prizemlje, prvi kat, drugi kat). Osim stalnog postava i stalnih izložbi objekt će smjestiti skladište eksponata, urede namijenjene djelatnicima te smještajne i ugostiteljske kapacitete.

Prema namjeni prostora objekt ćemo također sagledati po katovima, te obraditi sadržaje i specifične teme koje će se smjestiti u zgradi vile Savić, a sve prema Muzeološkoj koncepciji stalnog postava iz koje su i izdvojene pojedine teme. Sukladno tome, objekt sadržava:

PRIZEMLJE

- Ulazni prostor – ulazni hol s pultom za prijem posjetitelja,
- Sobe – u prizemlju objekta predviđeno je uređenje dviju većih soba za prijem gostiju. Sobe su opremljene vlastitim kupatilom, ormarima, stolovima i krevetima za dvije osobe. Prijem u sobe vrši ne na recepciji koja je ista kao i recepcija za prijem posjetitelja u izložbeni dio objekta,
- Ugostiteljski objekt – u prizemlju se smješta i caffe bar – bistro koji će biti na dispoziciji posjetiteljima, neovisno o tome imaju li namjeru odsjesti u objektu ili pogledati stalnu izložbu. Ova se cjelina sastoji od caffe bara, odnosno ugostiteljskog prostora u kojem posjetitelji koji odsjedaju u objektu mogu doručkovati po želji. Stoga, osim samim ugostiteljstvom, cjelina raspolaže i manjom kuhinjom za pripravljanje jednostavnih jela, te terasom za posjetitelje s nekoliko stolova na otvorenom.

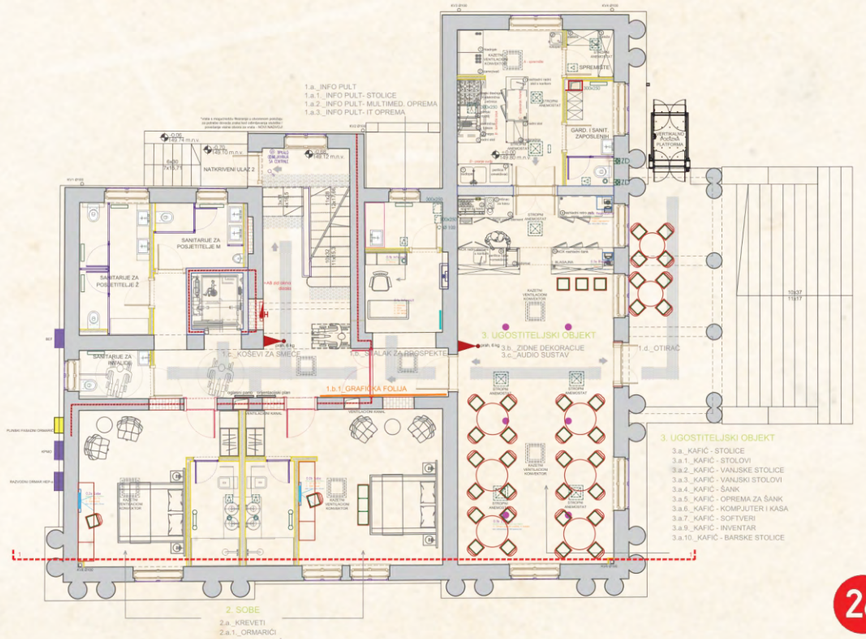

26 KOCKA
TLOCRT PRIZEMLJA

faza:	PROJEKT UREĐENJA INTERIJERA - likovni postav		projektanti -lik.postav:	Marko Barišić, d.i.graf.diz. Jelena Devčić, dipl.nov. Valentino Dražić Celić, ak.slk.
objekt:	Interpretacijski centar "VILA SAVIĆ"	mjerilo: 1 : 100		
sadržaj:	**TLOCRT PRIZEMLJA**	br. lista: 02	projektanti -arhitektura:	Jelena Računica, dipl.ing.arh. Mirjana Petrina, grad.teh.

PRVI KAT

- Multimedijalna dvorana – polivalentna multimedijalna dvorana nalazi se u desnom krilu prvog kata vile Savić. Opremljena je na način da se može koristiti kao mjesto za održavanje kongresa, prezentacija, predavanja i ostalih sličnih okupljanja, ali i masovnijih radionica, projekcija video materijala i slično. Ovo je također mjesto na kojem će se omogućiti izlaganje povremenih izložbenih postava, prema želji investitora
- Stalni postav – na prvom katu započinje stalni postav uvodnom izložbom. Izložba je svojevrsni uvod u glavni dio postava koji se nalazi na katu. Opremljena je najsuvremenijom multimedijalnom opremom, interaktivnim izlošcima, produkt dizajnerskim rješenjima i ostalom interpretacijom koja će posjetitelju privući pažnju i omogućiti lakšu percepciju teme.
- Spremište – jedan od prostora na prvom katu iskoristit će se kao spremište za skladištenje raznih potrepština vezano za održavanje prostora.
- Ured – ured za jednog djelatnika uredit će se na prvom katu u zasebnom prostoru.

Prostor za povremene izložbe

Na prvom katu uredit će se prostor za povremene izložbe koji Grad Lipik može koristiti za različita događanja i umjetnička i ina izlaganja. Prostor će se opremiti opremom koja je lako manipulativna – vitrinama koje su mobilne i adaptibilne, koje se lako otvaraju i transportiraju. Također, na zid će se postaviti adaptibilni sustav vješanja umjetnina i ostala oprema potrebna za postav izložbi različitog karaktera.

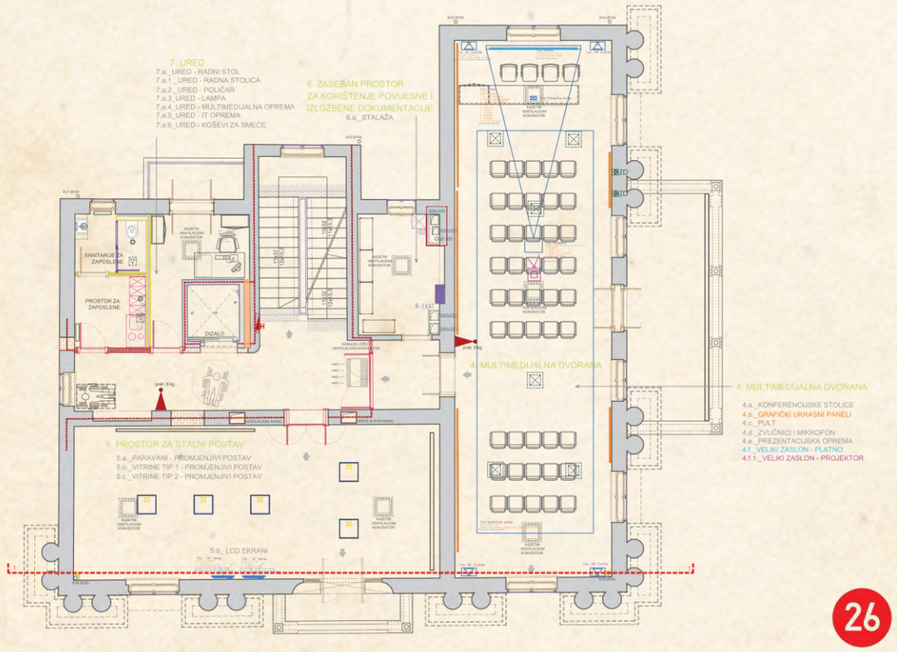

26 KOCKA
TLOCRT 1. KATA

faza:	PROJEKT UREĐENJA INTERIJERA - likovni postav		projektanti -lik.postav:	Marko Barišić, d.i.graf.diz. Jelena Devčić, dipl.nov. Valentino Dražić Celić, ak.slk.
objekt:	Interpretacijski centar "VILA SAVIĆ"	mjerilo: 1 : 100		
sadržaj:	**TLOCRT 1. KATA**	br. lista: 03	projektanti -arhitektura:	Jelena Računica, dipl.ing.arh. Mirjana Petrina, grad.teh.

DRUGI KAT

- Stalni postav – nastavak izložbe sa stalnim postavom nalazi se na drugom katu. Ovdje je smješten najveći dio eksponata. Opremljena je najsuvremenijom multimedijalnom opremom, interaktivnim izlošcima, produkt dizajnerskim rješenjima i ostalom interpretacijom koja će posjetitelju privući pažnju i omogućiti lakšu percepciju teme
- Spremište – jedan od prostora na prvom katu iskoristit će se kao spremište za skladištenje raznih potrepština vezano za održavanje prostora,
- Tehnička soba – jedna od prostorija drugog kata iskoristit će se kao tehnička soba za postavljanje instalacija i opreme potrebne za funkcioniranje multimedijalnih komponenti i elemenata rasvjete izložbe u cjelini.

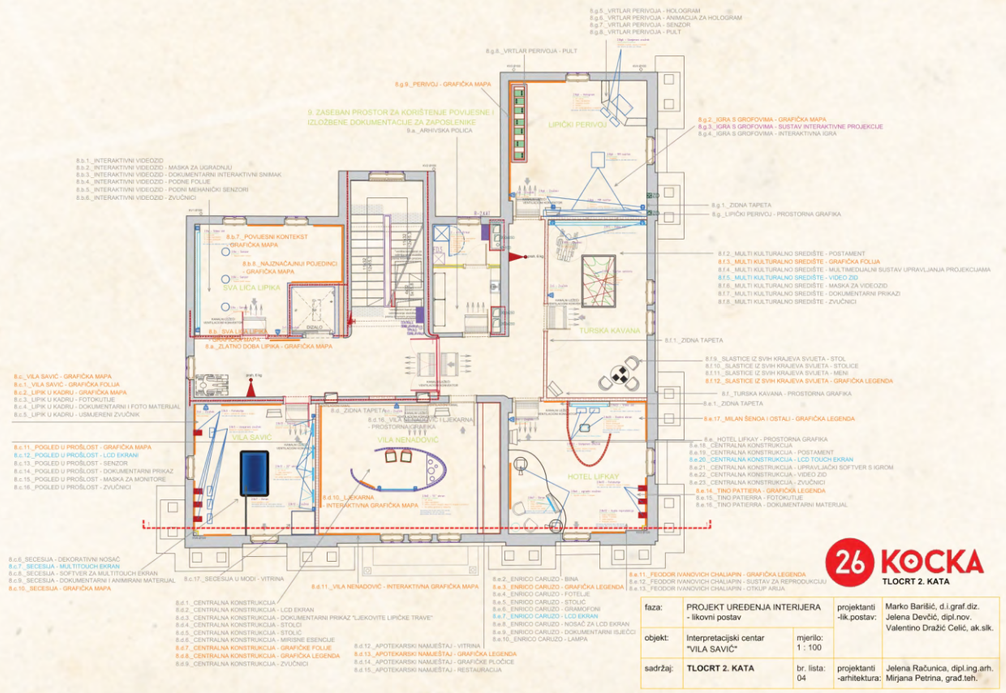

Izložak „Vila Savić“

U centralnoj prostoriji drugog kata nastavlja se interpretacija i likovni postav izložbe i to na temu Vile Savić. Kao što je napomenuto ranije, iako se ova tema postavlja kao glavna tema prve interpretacijske prostorije na drugom katu, ona će omogućiti višeslojnu interpretaciju koja će posjetiteljima omogućiti uvid u mnogo širu perspektivu nego što je to sam objekt. Na ovom mjestu će se, dakako, dati sve relevantne informacije vezane uz arhitektonsku i kulturnu vrijednost samog objekta Vile Savić, ali će se, pomoću priče o obitelji Savić, odnosno o vlasnicima i graditeljima vile istaknuti društveni kontekst u kojem se odvija razdoblje razvoja grada. Budući da je Milan Savić, graditelj vile u današnjem obimu, bio fotograf koji je zanat izučio u Bjelovaru, ali da je i prvi vlasnik kuće koja se nalazila na mjestu vile Savić također bio fotograf te je u svojoj radnji 'Foto Šnapek' fotografira mnoge poznate Lipičane, ovaj će se detalj iskoristiti za prikaz raskoši – arhitektonske i dizajnerske, koja se mogla vidjeti u Lipiku tijekom tog zlatnog perioda. Cilj je pomoću multimedije i pametnih i interaktivnih produkt dizajnerskih rješenja pokazati elemente secesije u arhitekturi i modi tadašnjeg vremena, dekorativne elemente s posebnom simbolikom, te svu raskoš tog pravca u umjetnosti koji je zahvatio kraj 19. stoljeća, a reflektirao se na taj moderni Lipik. Ovome će se pridodati i čitav raster starih razglednica koje se također interpretacijski može povezati s radnjom 'Foto Šnapek'. Inače, Milan Savić je rođen 3. rujna 1883. u Velikoj Mučni, djetinjstvo provodi u Koprivnici a nakon smrti oca i ponovne udaje majke seli u Bjelovar. U Bjelovaru uči zanat u tiskari, a zatim i krojački zanat, da bi se na posljetku odlučio baviti fotografijom. Nakon smrti Ankičine majke i prodaje ateljea 'Šnapek' u Lipiku, Milan Savić odlučuje graditi vilu o kojoj je maštao kao dijete budući da je potekao iz siromašne obitelji.

Izložak „Sva lica Lipika“

Uvod u temu izložbe nalazi se na prvom katu objekta Vile Savić, pored multimedijalne dvorane. U ovoj uvodnoj prostoriji posjetiteljima bi se ispričao općeniti kontekst u koji je stavljen postav, terminski bi se odredio period koji nazivamo lipičkim zlatnim dobom, uz kratki pregled događaja koji su uvjetovali procvat razvoja gradskog područja.

Također, kao dodatna interpretacija na ovom će mjestu posjetitelji po prvi put u izložbi upoznati osobe koje su najzaslužnije za razvoj Lipika 19. stoljeća, od grofa Izidora Jankovića, preko Antuna Knolla, do Vilmosa (Wilhelma) von Zsigmondya. Ovi pojedinci iz lipičke povijesti posjetiteljima će se obraćati pomoću najsuvremenijih multimedijalnih tehnologija, a pričajući svoju priču pomalo će otkrivati sve više detalja vezanih uz Lipik 19. stoljeća i okolnosti koje su u to vrijeme vladale, te su među ostalim uvjetovale transformaciju Lipika u društveno središte nekadašnje monarhije.

Izložak „Vila Nenadović i stara ljekarna“

U idućoj prostoriji interpretacijske namjene postavit će se izložba na temu vile Nenadović i pripadajuće stare apoteke. Uz prezentaciju Arhitektonskih značajki samog objekta na ovom će se mjestu predstaviti karakterističan secesijski interijer na kakav smo nailazili u javnim prostorima Lipika u periodu zlatnog doba. Prikaz će se dodatno pojačati izlaganjem izvornog namještaja nekadašnje apoteke zajedno s izvornim inventarom koji će se restaurirati i potom postaviti u vitrine. Također, s obzirom da je namještaj korišten u ambijentu ambulante, iskoristit će se taj kontekst, zajedno s činjenicom kako su se nekadašnji ljekoviti preparati spravljali od biljnih pripravaka, te će se na ovom mjestu dati svojevrsni pregled prirodnih vrijednosti Lipika. Koristeći neke tradicijske priče, poput priča o ljekovitom bilju koje je dostupno u lipičkom kraju i koje je nekad korišteno za liječenje glavobolja, nesanice i sličnih poremećaja, posjetiteljima će se prikazati najznačajnije florne vrste. Pomoću mirisnih eksponata omogućit će se posjetiteljima dodatno iskustvo interpretacije, pomoću interaktivnih multimedijalnih prikaza pojasnit će se bogatstvo flore s naglaskom na najvažnije ljekovite vrste.

Izložak „Hotel Lifkay“

Hotel Lifkay kao jedan od hotela izgrađenih i moderno uređenih u vrijeme zlatnog perioda Lipika iskoristit će se kao tema putem koje će se pričati o poznatim imenima koja su dolazila u Lipik onoga vremena. Hotel kao objekt koji je primao brojna od njih za vrijeme rehabilitacije ili osvježavanja u toplicama poslužit će kao idealna pozadina – kulisa u koju će se smjestiti sva ta imena. Cilj je prikazujući poznata i zvučna imena koja su bila povezana s Lipikom toga vremena, stvoriti dojam mondenog središta, mjesta na kojem se moralo biti radi prestiža, koje je bilo jedno od najpopularnijih destinacija bogate klijentele.

Izložak „Turska kavana“

Kako bi se pojasnio značaj Lipika i kroz raznolikost ponude onovremene gastronomije u projekt će se uvesti i prostor nazvan Turska kavana, po kavani kakva je djelovala u Lipiku. Upravo taj objekt ilustrira kako je Lipik bio mjesto koje je primalo sve nacionalnosti i vjeroispovijesti, ali i nudilo ponešto za svačiji ukus. Turska kavana bila je, prema kazivanju, hrvatska pučka - izvana, a la turca - iznutra, uključivši i odjeću kavanara, tucanje i pečenje kave, nešto poput onih 'turskih' kutića za pušenje, takoreći obaveznih u svakom boljem salinu građanskog stana, nezamislivog i bez koje hrvatske ili bosanske narodne rukotvorine u 'altdeutsch' blagovaonici.

Izložak „Perivoj“

U centru će se prezentirati i Perivoj na način da će se izradit interaktivna igrica koja će posjetiteljima omogućiti interakciju s igračima na sučelju. Igra će omogućavati igranje partije tenisa jednom ili najviše dvama igračima –posjetiteljima (obična partija ili u parovima). Igrač se postavlja ispred screena i pokretom ruke odabire jednu od ponuđenih opcija na screenu. Potom kreće igra koja se igra do tri osvojena boda. Posjetitelj upravlja lopticom zamahujući rukom kao da drži teniski reket. Kad posjetitelj zamahne rukom u jednom pravcu, senzor očitava njegov pokret i prikazuje lopticu u igri tenisa koja na screenu odlazi u tom pravcu. Osim toga, izradit će se animacija s prikazom vrtlara, biologa Franka Kostlivija koji je održavao nasade i park u Lipiku. Vrtlar je u ulozi virtualnog vodiča kroz postav koji funkcionira kao naracija. Finih manira, vrtlar najprije pozdravi posjetitelja, ispriča mu nekoliko informacija vezanih uz njegovu struku. Vrtlar se prisjeća kako se na zapadnom dijelu perivoja nalazio rasadnik (vrtlarija), gdje se „u vlastitoj režiji” u staklenicima i na otvorenom prostoru uzgajalo cvijeće i drvenaste vrste drveća i grmlja. Cvijeće, drvenaste vrste bilja i egzotično, pa i sobno bilje zimi se sklanjalo u oranžeriju ili zimski vrt.

3. LJEČILIŠNI PERIVOJ

Lječilišni perivoj u Lipiku jedan je od vrijednih starih perivoja lječilišnih obilježja na području Republike Hrvatske. Svrstavamo ga među najstarije lječilišne perivoje u Hrvatskoj – uz perivoje u Daruvarskim toplicama, u Topuskom i u Stubičkim toplicama. Perivoj je nekoć bio jedan od najpoznatijih lječilišnih perivoja u jugoistočnoj Europi, jedno od elitnih lječilišnih mjesta.

Urbanistički gledano lječilišni je perivoj središte Lipika. Ono što je u mnogim gradovima glavni trg ili korzo, u Lipiku je to perivoj. Perivoj je, dakle, preuzeo ulogu glavnoga mjesta okupljanja ljudi, mjesta susreta, izlazaka i zabave. Takvo značenje perivoja, primjereno ideji vrtnoga grada uobličenog u Europi potkraj 19. i početkom 20. stoljeća, često je oživotvorena u lječilišnim mjestima. U Lipiku je to izrazita urbanistička vrijednost koju treba očuvati. Perivoj se ne smije promatrati kao parkovni prostor oko lječilišnih i hotelskih zgrada, jer on nije tako nastao, nego kao jedinstvena i nedjeljiva cjelina - kao ansambl zgrada, građevina, vrtova i perivoja. Osobito je to važno istaknuti i na tome nastojati prilikom obnove zgrada i perivoja. Lječilišni perivoj je gradotvorni činitelj slike grada i gradskoga tkiva što pridonosi očuvanju i unaprjeđenju prostornog, urbanističkog i ambijentalnog identiteta Lipika. Lipički perivoj s bolničkim zgradama prepoznatljiv je i gradotvoran prostor Lipika. On je središte mjesta – perivoj u funkciji trga i zamjena za trg u obliku perivoja. Lječilišni perivoj u Lipiku prostor je društvenosti, gradska pozornica, šetalište/promenada, mjesto susreta i odmora, mjesto posebnog ugođaja. Barem je to nekada bio, a danas je puno toga izgubljeno i izbljedjelo pa je potrebno revitalizirati.

Kulturno-povijesno značenje nije ništa manje vrijedno. Lipik je u godinama prije Prvoga svjetskoga rata bio poznato lječilište u Austro-Ugarskoj Monarhiji tako da su ga posjećivali mnogi uglednici, pa i sam car i kralj Franjo Josip I. Mnogi ugledni gosti posjećivali su ga i u godinama između dva svjetska rata. Lipik je bio značajno turističko mjesto, pa je često fotografiran za različite publikacije i razglednice. Takvu medijsku popularnost nije imalo ni jedno hrvatsko lječilište.

Dendrološka vrijednost lipičkoga perivoja je nesporna. Iako su danas mnoga stara i izvorno posađena stabla i grmlje nestali ili su posve uništeni, zahvaljujući dugogodišnjem nadzoru nad perivojem i praćenju njegova razvoja, pa i osiromašivanja, može se dokazati postojanje velikoga broja biljaka. S dendrološkim vrijednostima povezana su i stilska: iako nije rijetkost da su perivoji nastajali iz samoniklih (autohtonih) šuma ili pokraj njih, perivoju u Lipiku obilježje su davali stoljetni pa i višestoljetni hrastovi, koji su danas rijetki. O botaničko-hortikulturnoj vrijednosti lipičkoga perivoja svjedoči i novinska vijest iz 1910. godine, objavljena u "Obzoru". Te je godine "na međunarodnoj izložbi cvijeća i vrtnih nasada u Budimpešti odlikovano jedino kupalište Lipik, među svim kupalištima Monarhije, velikom državnom zlatnom kolajnom radi svojih vrtnih nasada, uređenja kupališnog parka i bujnog inozemnog rastlinja". /Obzor, br. 135, 19.05.1910., str. 2/

Lječilišni perivoj u Lipiku bez dvojbe treba cijeniti kao jedan od **likovno-doživljajno** najvrjednijih ostvarenja krajobrazne arhitekture u Hrvatskoj. Perivoj je do danas sačuvan na izvornoj površini i bez bitnih promjena perivojne kompozicije, unatoč osiromašenju i nestanku mnogih pojedinosti. Lječilišni perivoj, u kojega su uklopljene sve lječilišne zgrade, kompozicijski se sastoji iz dvije stilsko-oblikovne cjeline: 1. historicistički (neobarokni) geometrijski uresni vrtovi ispred glavnih pročelja zgrada i 2. kasnoromantičarski (neoromantičarski) perivoj pejsažne tlocrtne kompozicije. Obilje arhitektonskih sadržaja (paviljoni, sjenice, odmorišta, klupe, odrina-pergola, natkriveno šetalište-Wandelbahn i dr.) te botanička zamisao tipa vrtlarske izložbe (crnogorična neautohtona stabla, autohtoni slavonski hrastovi i lipe, gusti gajevi, palme, tratine, ružini grmovi, mirisno i šareno cvijeće, šišano grmlje i šišane grabove palisade, uresne živice od šimšira ...) davalo je perivoju slikovitost, a posjetiteljima dojmljivo šarenilo historicističke perivojne kompozicije kraja 19. i početka 20. stoljeća.

Perivoj daje Lipiku identitet, to je neponovljiv prostor, samosvojan ambijent kakav nema ni jedno drugo lječilište, ni jedan drugi grad ili mjesto. Sve uokolo lječilišnoga perivoja, uglavnom stambene zgrade (osim vila u današnjoj Ulici Marije Terezije), uobičajenih su i ispodprosječnih vrijednosti.

Perivoj

Jezero oko Jelkinog brijega

Jelkin brijeg

Antunovo vrelo

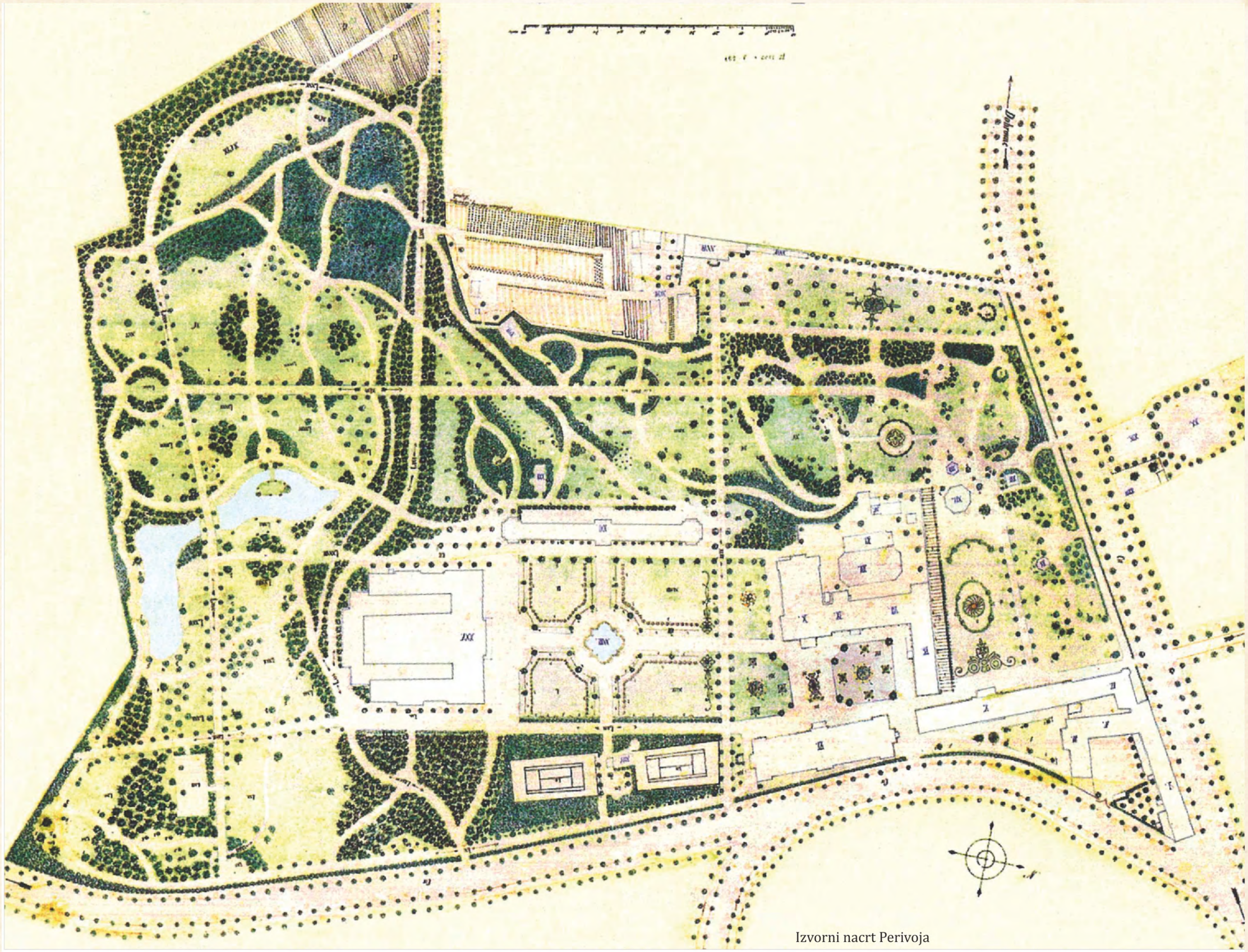

Izvorni nacrt Perivoja

GLAVNI PROJEKT OBNOVE BOLNIČKOG DIJELA LJEČILIŠNOG PERIVOJA U LIPIKU

3.1.1. TLOCRT OBNOVE PERIVOJA

M 1:500 0 2 5 10m S

LISTAČE

ČETINJAČE

hortenzije

ruža stablašica

penjačica

živica *(Buxus sempervirens)*

šišani grm tise *(Taxus baccata)*

šišani grm šimšira *(Buxus sempervirens)*

topljarni nasadi šimšira u parterima *(Buxus sempervirens)*

meteorološki stup i digitalna info ploča

odrina

postojeći kolni ulaz

postojeći pješački ulaz

planirani pješački ulaz

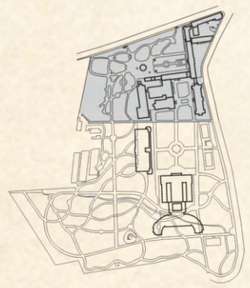

ŠĆITAROCI d.o.o. - Srebrnjak 9, 10 000 Zagreb
tel / fax: +385 01/2430992, e-mail: scitaroci@gmail.com, http://www.scitaroci.hr

GLAVNI PROJEKTANT: akademik Mladen Obad Šćitaroci, dipl.ing.arh.	MJESTO GRADNJE OBNOVA BOLNIČKOG DIJELA LJEČILIŠNOG PERIVOJA U LIPIKU Marije Terezije 13, 34 551 Lipik k.č.br. 1157/1, k.o. Lipik
PROJEKTANT: prof.dr.sc. Bojana Bojanić Obad Šćitaroci, dipl.ing.arh.	NARUČITELJ SPECIJALNA BOLNICA ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU LIPIK Marije Terezije 13 34 551 Lipik
PROJEKTANT SURADNIK: Ksenija Radić Knežević, mag.ing.arh.	NAZIV NACRTA TLOCRT OBNOVE PERIVOJA

FAZA: GLAVNI PROJEKT	VRSTA PROJ.: PROJEKT PERIVOJNOG UREĐENJA - KRAJOBRAZNI PROJEKT	MJERILO	1 : 500
BR. PROJ.: 1/2016			
DATUM: srpanj, 2017.	NACRT BR.: 3.1.1.		

Dio u vlasništvu Grada Lipika